

Ramme for budsjett 2019 og økonomiplan 2019–2022

Hele 1000

	Revidert 2018	Budsjett 2019	Økonomiplan		
			2020	2021	2022
Opprinnelig budsjett 2018 / utgangspunkt 2019–2022	9 566	9 655	9 027	8 936	8 936
Driftsinntekter	-34 592				
Driftsutgifter	44 158	9 655	9 027	8 936	8 936
Lønns- og prisvekst	89	72			
Lønnsoppgjør kap. 4 – 2018	80	48			
Lønnsoppgjør lokale forhandlinger – 2018	9	5			
Prisjustering med 1,85 pst. på utvalgte utgiftsposter		40			
Egenfinansiering av lønnsoppgjør – 2,8 pst. finansieres med økning i egne inntekter		-21			
Andre rammeendringer		-700	-91		
Datautstyr til elevene		-400			
Rammetrekk ved endelig balansering			-91		
Rammereduksjon – rammesak 2019		-200			
Overføring av Visma-regninger til ROR-IKT		-100			
Ny driftsramme	9 655	9 027	8 936	8 936	8 936

Tjenester og oppgaver som skal utføres innenfor rammene 2019–2022

Molde voksenopplæringsssenter gir grunnleggende opplæring til voksne etter opplæringsloven og introduksjonsloven. Dette innebærer grunnskoleopplæring, spesialundervisning på grunnskolens område og norskopplæring med samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Senteret gir fra 2018 norsk- og grunnskoleopplæring til voksne i Midsund kommune, og grunnskoleopplæring inkludert spesialundervisning for voksne til Aukra kommune. Senteret selger også tjenester til andre kommuner på alle opplæringsområder. Molde voksenopplæringsssenter spiller en viktig rolle i regionen i utvikling av målrettet opplæring og kvalifisering av voksne.

Grunnskoleopplæring og spesialundervisning for voksne

Voksne med mangelfull grunnskoleopplæring har etter søknad rett til slik opplæring, jmfør opplæringsloven. Det blir gitt eksamensrettet opplæring i norsk, matematikk, engelsk, naturfag og samfunnsfag, som er de fagene som trengs for å få vitnemål og rett til inntak i videregående opplæring. Også ikke-eksamensrettet grunnskoleopplæring, samt opplæring i grunnleggende ferdigheter innen lesing, skriving, muntlige ferdigheter, regneferdigheter og digitale ferdigheter gis. Slik opplæring er svært viktig for at voksne med svake ferdigheter eller lite skolegang, skal få mulighet til å lykkes i videre skolegang eller arbeid.

Spesialundervisning på grunnskolens område kan gis til voksne som ikke får eller kan få tilstrekkelig utbytte av ordinær grunnskoleopplæring. Opplæring kan gis for å opprettholde de grunnleggende ferdigheter som trengs for å kunne fungere i samfunns- og dagligliv. Dette inkluderer kommunikasjonsferdigheter, sosiale ferdigheter og mestring av dagliglivets gjøremål (ADL). Slik opplæring gis også når grunnleggende kommunikasjonsferdigheter er redusert etter sykdom, skade eller ulykke. Sakkyndig vurdering fra pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) skal ligge til grunn.

Introduksjonsprogram

Molde kommunes avtale med IMDi om bosetting av flyktninger, forplikter kommunen til å gi et toårig heltids introduksjonsprogram i henhold til introduksjonsloven. Myndighetene har åpnet for at flere personer med lite skolebakgrunn kan få utvidet programmet

til tre år for å kunne komme lenger i kvalifisering til arbeid og utdanning. Molde voksenopplæringsssenter, i samarbeid med flyktningtjenesten i kommunen, har ansvar for gjennomføringen av introduksjonsprogrammet. Programmet innbefatter også språkpraksis i arbeidslivet, med fokus på språktrening og arbeidslivskunnskap.

Norsk med samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Molde voksenopplæringsssenter skal gi norskopplæring til alle voksne innvandrere som er bosatt i kommunen. Dette gjelder både flykninger, arbeidsinnvandrere og innvandrere gift med norske borgere. Personer med rett og plikt til gratis opplæring, skal ha tilbud om opplæring innen tidsfristen som er satt i lov og forskrift. I tillegg selger Molde voksenopplæringsssenter norskkurs til privatpersoner og bedrifter. Som vilkår for å søke permanent opphold og statsborgerskap, må alle i målgruppen bestå muntlige prøver i norsk og samfunnskunnskap på et visst nivå. (A1 eller A2). Avsluttende obligatoriske muntlige og skriftlig norskprøver skal arrangeres fire perioder per år. Samfunnskunnskapsprøver og statsborgerprøver arrangeres løpende gjennom hele året.

Endringer av tjenester og oppgaver i rammen

De store bosettingstallene i kommunen de siste årene, betyr at det er mange personer som har rett og plikt til introduksjonsprogram, og som har store behov for opplæring og kvalifisering. I tråd med den nasjonale satsingen på grunnskoleopplæring for voksne, spesielt for denne målgruppen, gir senteret skoleåret 2018/2019 slik opplæring til cirka 100 personer (medregnet cirka 8 gjesteelever). Dette er unge voksne personer som får grunnskoleeksamen og kommer seg videre i utdanning og yrkesliv.

Økt nasjonal satsing på grunnskoleopplæring gjennom endringer i læreplaner og lovverk, vil bety at flere personer vil være i opplæringsløp over flere år (3–4 år). Dette er i tråd med varslede lovendringer, og betyr behov for flere ressurser til slik opplæring. Med reduserte rammer blir det utfordrende for enheten.

For å tilpasse driften til den reduserte rammen, jobber enheten kontinuerlig for å øke inntektene i tjenesteproduksjonen gjennom salg av til eksterne samarbeidsparter og bedrifter. For å redusere driftsutgiftene, vurderes det om senteret kan redusere noe på leieareal og -kostnader for kommende skoleår. Dette vil dog være avhengig av elevtall ved skolen.

Fremtidige utfordringer

Høsten 2017 ble ansvar for norskopplæring og kvalifisering etter introduksjonsloven flyttet over til Kunnskapsdepartementet. St.meld.nr 16 (2015-2016) «Fra utenforskap til ny sjanse», St.meld.nr 30 (2015-2016) «Fra mottak til arbeidsliv- en effektiv integreringspolitikk» og evalueringsrapport fra Fafo i 2017, konkluderer med at mer formell utdanning på grunnskole- og videregående nivå er nødvendig for at spesielt innvandrere med fluktbakgrunn skal kunne få stabilt høyere deltakelse i arbeidslivet i Norge. På bakgrunn av dette er det igangsatt et treårig forsøk med modulbaserte læreplaner i grunnskole for voksne (2017-2020). Målsetting med forsøket er at modulbasert grunnskoleopplæring skal bli obligatorisk i introduksjonsprogrammet for langt flere. Dette betyr at kommunene skal satse ytterligere på dette i fremtiden.

Det er en utfordring både for den enkelte elev og for Molde kommune at opplæringstilbudet i videregående skole, spesielt til unge voksne innvandrere og flykninger over 25 år, er svært avgrenset. Derfor har Molde voksenopplæringsssenter i samarbeid med flykningstjenesten, NAV og utdanningsavdelingen ved fylket, satt i gang et utviklingsprosjekt som har som målsetting å utvikle et opplæringstilbud innen restaurant- og matfag, samt byggfag for denne gruppen. Prosjektet er støttet av IMDi. Kunnskapsministeren oppfordrer gjennom integringsløftet til felles innsats på tvers av forvaltningsnivåene, å etablere slike målrettede utdanningstilbud. Det krever både økonomiske og administrative ressurser fra begge sider. Dette er et viktig anliggende for kommunen, for at en i fremtiden skal lykkes med integrering og kvalifisering av flykninger og innvandrere.

Lokaler og skolebygg

Både antall elever og ansatte har økt betydelig siden Molde voksenopplæringsssenter i 2010 tok i bruk nåværende lokaler i Romsdalsgata. Lokalene er for små og dårlig tilpasset undervisningen. Inneklima, ventilasjon og lydforhold er ikke tilfredsstillende og i samsvar med hva som forventes av et moderne skolebygg. Siden januar 2017 har senteret leid tilleggslokaler i Grandfjæra. Dette er en situasjon som gir slitasje på personalet, er fordyrende for kommunen, gir dårligere utnyttelse av ressursene og gir et dårligere læringsmiljø for elevene. Nåværende leieforhold avsluttes medio 2021, og det haster med å skaffe et funksjonelt skolebygg etter dagens standard.

Økonomi

Norski tilskudd som utbetales for å finansiere norskopplæring for voksne innvandrere, utbetales per capita, og er en svært viktig del av skolens finansiering av norsk- og grunnskoleopplæring. Et økende antall sekundærbosettinger og personer der tilskuddet

er oppbrukt i tidligere bosettingskommuner, betyr at Molde voksenopplæringscenter får ansvar for opplæring til disse personene uten å ha finansiering fra staten. Skolen har også tidligere pekt på at det er et problem at det bosettes et økende antall personer med liten eller ingen rett til norsktilskudd. Senterets drift er påvirket av svingninger i innvandringstall både lokalt og nasjonalt. Dette medfører uforutsigbarhet i rammevilkår fra år til år og gjør langsiktig planlegging krevende.

Skolen har ansvar for forvaltning av lovverket rundt obligatoriske prøver og eksamener, og vurdering av oppholdsgrunnlag og fritak etter utlendingslovgivningen. Arbeidsmengden har økt, noe som er utfordrende for dagens ressurser til ledelse og administrasjon.

Satsing på målrettet og god kvalifisering av innvandrere, og riktig spesialpedagogisk opplæring til personer med slike behov, vil redusere bruk av andre kommunale tjenester og kunne gi økonomisk gevinst til kommunen.

Fra 2020 vil nye Molde kommune være etablert. Lik tilgang til rettighetsfestet opplæring for alle uansett bosted, vil være en prioritert oppgave for voksenopplæringsfeltet i tiden fremover.

Kunnskapsdepartementets satsing på modulbaserte læreplaner i grunnskole for voksne og mer grunnopplæring i introduksjonsprogrammet, krever at Molde kommune opprettholder og videreutvikler kompetansen og bredden ved senteret i årene fremover.